

ע"פ 1244/17 - ראמי גזאוי נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 1244/17

לפני:

כבוד השופט נ' הנדל
כבוד השופט א' שהם
כבוד השופט ג' קרא

המערער:

ראמי גזאוי

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערעור על הכרעת דינו מיום 28.7.2016 וגזר דינו מיום
25.12.2016 של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
בתפ"ח 31605-03-14 שניתן על ידי כב' סג"נ רות לורך
וכב' השופטים צבי דותן ודבורה עטר

תאריך הישיבה:

כ"ח בטבת התשע"ח (15.1.2018)

בשם המערער:

עו"ד ניר רהט; עו"ד ענת יערי
עו"ד רחלי זוארץ-לוי

בשם המשיבה:

פסק-דין

השופט ג' קרא:

עמוד 1

ערעור על הכרעת דינו וגזר דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' סג"נ השופט ר' לורך וכב' השופטים צ' דותן ו-ד' עטר) מיום 28.7.2016 ומיום 25.12.2016 בתפ"ח 31605-03-14, בגדרם הורשע המערער, בין היתר, בתשע עבירות של ניסיון לרצח.

1. כתב האישום המתוקן שהוגש נגד המערער כלל ארבעה אישומים שייחסו לו עבירות של סחיטה באיומים, ניסיון לרצח, הפרת הוראה חוקית ואיומים לפי סעיף 428 בצירוף סעיף 29(א), וסעיפים 305(1) ו-287(א) ו-192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) בהתאמה. במסגרת הכרעת הדין הורשע המערער בארבע עבירות של הפרת הוראה חוקית ביחס לתנאי מעצר הבית בו היה נתון ובתשע עבירות של ניסיון לרצח, וזוכה מיתר העבירות מחמת הספק. בגזר הדין הוטל על המערער עונש כולל של 10.5 שנות מאסר לצד רכיבי ענישה נוספים. הערעור שלפנינו מופנה כלפי ההרשעה בעבירות של ניסיון לרצח וכלפי חומרת עונש המאסר.

רקע עובדתי ועיקרי כתב האישום

2. המערער ניהל רומן עם גיטתו ארוא, אחות אשתו (להלן: ארוא), החל משנת 2006 לערך, בזמן שארוא הייתה נשואה ללואי (להלן: המתלונן). על פי החלק הכללי בכתב האישום, במסגרת הקשר בין ארוא למערער, נקט המערער בתחבולות שונות כלפי ארוא על מנת שזו תבטח בו ותעשה את דברו, בין היתר בכך שהציג את עצמו כעובד של שירות הביטחון בעל כוח והשפעה. החל משנת 2012 לערך, התחזה המערער בפני ארוא לאישה בשם אורלי שהייתה מיוודדת עמו. המערער שלח מסרונים לארוא, לכאורה בשם אורלי, בהם שיתף את ארוא בסודותיה של אורלי ובכך רכש את אמונה של ארוא. באמצעות המסרונים שכנע המערער את ארוא לעשות בעבורו פעולות שונות לרבות אקטים מיניים ומתן כסף והפציר בה להרעיל את המתלונן, פעם אחר פעם. תחת לחציו של המערער ארוא מסרה למערער תכשיטי זהב בשווי 360,000 ש"ח אותם נטלה מכספת שהייתה בבית הורי המתלונן, והעבירה לו במועדים שונים 60,000 ש"ח שלקחה כהלוואה מבנק ו-5,000 ש"ח שחסכה עבור ילדיה בקופת חיסכון.

3. על פי האישום הראשון, במועד מסוים בשנת 2008 המערער ביקש מחברו בילאל (להלן: בילאל) ליצור קשר עם אישה שתפתה את המתלונן ותקליט אותו בעת ביצוע אקט מיני במטרה לסחוט ממנו כסף. בילאל מסר לאישה בשם ש' (להלן: ש') את מספר הטלפון של המתלונן והסביר לה את תפקידה, וזו יצרה קשר עם המתלונן. לאחר ששוחחו מספר פעמים בטלפון, השניים נפגשו וביצעו אקט מיני שהוקלט על ידי ש'. המערער קיבל לידיו דיסק אודיו המתעד את השיחות ואת המפגש (להלן: דיסק הסחיטה) ושלח אותו למתלונן. בהמשך פנו גורמים שזהותם לא ידועה למתלונן וניסו להניעו לשלם עשרות אלפי שקלים תוך שהם מאיימים כי אם לא יעשה כן ישליכו על ביתו רימונים. המתלונן לא נענה לסחיטה.

4. על פי האישום השני והמרכזי בכתב האישום, עובר למאי 2013 ארוא והמערער קשרו קשר לרצוח את המתלונן תוך שימוש ברעל. המערער דאג כי ארוא תשמע את דיסק הסחיטה המתעד את המתלונן בוגד בה על מנת לעורר את זעמה ולשכנע אותה לשתף עמו פעולה. בהמשך, המערער פגש בארוא בשלוש הזדמנויות שונות ומסר לה רעל מסוג זרחן אורגני (להלן: הרעל) על מנת שהיא תרעיל את המתלונן ובכך הם יגרמו למותו. המערער הסביר לארוא כי עליה לטחון את הרעל ולהחדירו למזונו של המתלונן.

בהמשך למתואר, החל מחודש מאי ועד לחודש דצמבר 2013, ולכל הפחות בתשע הזדמנויות שונות, הגישה ארוא למתלון אוכל ושתייה לתוכם הוחדר הרעל במינונים שונים. בכל פעם שהמתלון שתה או אכל את הרעל הוא חש ברע והובהל לבית החולים כמתואר בהרחבה בכתב האישום. באחת הפעמים הוחדרה כמות גדולה של רעל וכתוצאה ממנה הדרדר מצבו של המתלון ונשקפה סכנה ממשית לחייו. המתלון הועבר ליחידה לטיפול נמרץ כשהוא מורדם ומונשם, וקיבל טיפול שהציל את חייו. ארוא עדכנה את המערער על כל אירוע ודיווחה לו על מצבו הרפואי של המתלון. המערער הורה לארוא, באמצעות המסרונים ששלח בשם אורלי, להמשיך להרעיל את המתלון, ואף הפציר בה לעשות כן בעת שארוא והמתלון התארחו אצל הורי המתלון, על מנת להרחיק מארוא את החשד. לאחר שנודע למתלון על דבר הרעלתו הוא עזב את ביתו ופנה לעזרת המשטרה, שהביאה למעצרם של המערער ושל ארוא.

5. במסגרת האישום השלישי והרביעי מתוארים שני מקרים בהם הפר המערער את תנאי מעצר הבית בו היה נתון, כשבמסגרת האישום הרביעי, המערער אף איים על המתלון.

6. בגין המעשים המתוארים באישום השני הוגש כתב אישום נפרד נגד ארוא. ביום 21.4.2015 ארוא הורשעה על פי הודאתה בהסדר טיעון בכתב אישום מתוקן בעבירה של ניסיון לרצח לפי סעיף 305(1) לחוק העונשין ובעבירה של חבלה וסיכון חיים באמצעות רעל מסוכן בארבעה מקרים לפי סעיף 336 לחוק העונשין. ביום 23.7.2015 נגזר דינה והושתו עליה 9.5 שנות מאסר בפועל ומאסר על תנאי (תפ"ח 31589-03-14). על גזר הדין הוגש ערעור, שהיה תלוי ועומד בזמן שבו התנהל משפטו של המערער ובזמן מתן עדותה של ארוא נגד המערער. בסופו של יום ובהמלצתו של בית משפט זה, משכה ארוא את ערעורה (ע"פ 6081/15).

ההליך בפני בית המשפט המחוזי

7. המערער הודה בכך שקיים בשנת 2008 קשר עם ארוא, אך טען כי היה זה בעיקר קשר טלפוני שלא כלל יחסים אינטימיים והוא נותק. המערער אישר כי הקשר חודש בשנת 2013, אך טען כי לא התקיימו יחסים אינטימיים. המערער הודה בעבירות של הפרת הוראה חוקית בדבר תנאי מעצר הבית וכפר בכל יתר העבירות שיוחסו לו בכתב האישום. לטענתו, הוא ידע על כך שארוא תכננה לפגוע במתלון אך הוא הפנה אותה להגיש תלונה במשטרה בגין האלימות הקשה שהמתלון נוקט כלפיה, הוא לא סיפק לה רעל ולא קשר עמה קשר לרצוח את המתלון. עוד אישר המערער כי מסר לארוא שני כדורי אקסטזי וכי ארוא ציינה שהיא רוצה להשתמש בהם נגד המתלון.

8. כזכור, בית משפט קמא זיכה את המערער מחמת הספק מעבירת הסחיטה באיומים שיוחסה לו באישום הראשון ומעבירת האיומים שיוחסה לו באישום הרביעי, והרשיע את המערער בארבע עבירות של הפרת הוראה חוקית על פי הודאתו ובתשע עבירות של ניסיון לרצח. בית המשפט מצא את ארוא ואת אחיה האוס, לו נודע בשלב מסוים על ההרעלה, כעדים מהימנים על דרך הכלל, על אף סתירות וקשיים בעדויותיהם. בית המשפט דחה את גרסת המערער לפיה לא היה מעורב בהרעלות והתרשם כי מדובר בעד מניפולטיבי ולא מהימן, העושה הכל כדי להרחיק עצמו מהמעשים המיוחסים לו.

בהתייחס לעדותה של ארוא קבע בית המשפט כי היא הותירה רושם של עדה מהימנה, על דרך הכלל, וכי על מהימנותה מעידה, בין היתר, העובדה שחשפה רומן שכלל יחסי מין והעובדה שהמערער קושר עצמו באופן ברור לפרשה. אף כי בתחילה הכחישה ארוא את המיוחס לה, כבר בחקירתה השנייה במשטרה היא הודתה ומסרה גרסה סדורה ועקבית. בית המשפט עמד על כך שארוא "אינה צדקת גדולה", וכי הרומן שניהלה עם גיסה מצביע על כך שהיא יודעת לשקר לאנשים הקרובים לה ביותר. נקבע כי הסתירות והשקרים שנמצאו בעדותה נבעו מכך שבתחילה ניסתה להסתיר או לייפות את החומרה שבמעשיה, אך הדבר לא פוגם בהכרח במהימנותה. עם זאת נקבע כי יש להתייחס לעדותה בזירות המתבקשת ולא להתייחס לכל דבריה כאמת לאמיתה, בפרט נוכח עיתוי עדותה נגד המערער, כשהמתנינה להכרעה בערעורה, ונוכח האינטרס שלה להעצים את חלקו של המערער כיוזם ההרעלות.

9. על סמך עדויותיהם של ארוא והאוס ואי מתן אמון בעדות המערער, קבע בית המשפט כי הוכח שהמערער סיפק לארוא שלוש פעמים רעל מסוג זרחן אורגני, והדריך אותה כיצד לטחון אותו ולהחדירו לאוכל ולשתיה של המתלונן על מנת לגרום למותו. כן נקבע כי המערער היה שותף למעשיה של ארוא בכל תשע ההרעלות המתוארות בכתב האישום. עם זאת, בית המשפט דחה את טענתה של ארוא לפיה המערער היה ההוגה והיוזם של ההרעלות. בהתבסס על האזנת סתר לשיחה שהתקיימה בין ארוא להאוס לפני חשיפת האירועים (נ/1, ולהלן: האזנת הסתר) ותרגיל חקירה במהלכו הופגשו האוס וארוא בתחנת המשטרה (ת/115, ולהלן: תרגיל החקירה), נקבע כי המערער לא היה הכוח המניע מאחורי ההרעלות, וכי ארוא העלתה טענה זו על מנת להקל בעונשה בעקבות שידול ברור מצד האוס. בית המשפט קבע כי נתקיים היסוד הנפשי הדרוש להרשעה בעבירה של ניסיון לרצח וכי המערער הוא מבצע בצוותא של העבירות.

10. ביחס לאישום השני קבע בית המשפט כי המערער שלח את ש' לפתות ולהקליט את המתלונן, אך לא ניתן לקבוע מעבר לספק סביר כי המערער עומד מאחורי האיומים שהופנו כלפי מתלונן, ועל כן המערער זוכה מהעבירה של סחיטה באיומים. בהמשך, נקבע כי המערער שלח את דיסק הסחיטה למתלונן ואף השמיע אותו לארוא. עוד נקבע כי לארוא נודע על הבגידה סמוך להתרחשותה, כבר בשנת 2008, וגרסתה לפיה המערער השמיע לה את הדיסק בשנת 2013 כדי לגייס את שיתוף הפעולה שלה בהרעלות היא חלק מהקו הכללי בו נקטה לפיו המערער הוא יוזם המעשים. על סמך כל האמור הרשיע בית המשפט את המערער בתשע עבירות של ניסיון לרצח ובעבירות של הפרת הוראה חוקית על פי הודאתו כאמור לעיל.

11. ביום 25.12.2016 נגזר דינו של המערער. בית המשפט עמד, בין היתר, על מדיניות הענישה הנוהגת ועל חלקו היחסי של המערער בהרעלות, שאינו גדול וחמור יותר מחלקה של ארוא. בהתייחס לעונשה של ארוא, ציין בית המשפט, בין היתר, כי לו נגזר דינה של ארוא בהתאם לקביעות העובדתיות שקבע ולא על פי ההסכמות עמה בהסדר הטיעון, היה עונשה חמור בהרבה. לפיכך, נקבע שתחושת הצדק "מצדיקה התחשבות והקלה מסוימת בעונשו של הנאשם (המערער -ג'.ק.), בהשוואה לעונש שהיה נגזר על ארוא על יסוד הקביעות העובדתיות שלנו". בסופו של יום נגזרו על המערער 10.5 שנות מאסר בפועל, מאסר על תנאי, ופיצוי למתלונן בסך 40,000 ש"ח.

תמצית טענות המערער

12. טענתו העיקרית של המערער בערעור שלפנינו היא כי הרשעתו מבוססת על עדותה של ארוא, וזו אינה יכולה לעמוד נוכח הסתירות והשקרים שנמצאו בעדותה והאינטרס הברור שלה להעצים את חלקו של המערער במעשים. זאת, בפרט נוכח קביעותיו של בית המשפט כי ארוא היא עדה בעלת אינטרס וכי אין לקבל את גרסתה לפיה המערער היה הגורם הדומיננטי. נטען כי כפי שעולה מהאזנת הסתר ומתרגיל החקירה, המערער לא היה יוזם ההרעלה וארוא שינתה מגרסתה בעקבות שידול ברור של האוס ובמטרה להקל בעונשה.

13. נטען כי ארוא מסרה לראשונה את שמו של המערער כמי שיזם את ההרעלות וסיפק לה את הרעל רק בחקירתה השלישית במשטרה, כשחקירה זו נערכה לבקשתה (ת/118 שורה 1), סמוך לאחר תרגיל החקירה במהלכו נפגשה עם האוס. לשיטת המערער, במהלך תרגיל החקירה האוס לא אמר לארוא רק "להגיד את האמת" כפי שהתבקש לעשות אלא הציע לה להפליל את המערער על מנת "להקל על עצמה". במהלך הגרסאות הבאות שמסרה ארוא מתפתחת גרסתה כך שהיא מקטינה את חלקה וטוענת שפעלה תחת לחץ שהפעיל עליה המערער. על כן, המערער גורס כי אין לקבל כלל וכלל את גרסתה של ארוא כפי שהוצגה לאחר המפגש עם האוס, והיא תולדה של שידול ברור מצידו. עוד נטען כי גרסתה של ארוא לגבי מעורבות המערער הוצגה באופן כוללני ועמום, ולא ניתן למצוא פירוט מהם המעשים המיוחסים למערער במסגרת כל אחת מההרעלות.

המערער טען כי היה על בית המשפט לדחות את עדותה של ארוא בנוגע לכך שהמערער מסר לה את הרעל והדריך אותה כיצד להשתמש בו, כשם שדחה את גרסתה ביחס לחלקו הדומיננטי של המערער.

14. בפי המערער טענה נוספת לפיה לא הוצגה כל ראיה אובייקטיבית התומכת בעדותה של ארוא. נטען כי הראיות שהוצגו, כגון פלטי התקשרויות בין המכשירים הסלולריים ששימשו את ארוא והאוס והמכתש והעלי שלטענת ארוא שימשו לטחינת הרעל, כמו גם היעדר ראיות בדבר חובות כספיים בהם המערער היה נתון, אינם מחזקים את עדותה ואף להפך. חרף זאת, מצא בית המשפט חיזוק לעדותה של ארוא בעדותו של האוס ובגרסתו של המערער. בהקשר זה טען המערער כי בנסיבות העניין ובשל האינטרס של ארוא במשפט, אין להסתפק בתוספת ראייתית מסוג חיזוק, כנדרש בעדות שותף לעבירה, ונדרשת ראיית חיזוק מוגברת הקרובה במהותה לראיית סיוע. בית המשפט שגה בכך שמצא בעדותו של האוס את החיזוק הנדרש, שכן כפי שעולה גם מהכרעת הדין האוס שידל את ארוא למסור גרסה שקרית המפלילה את המערער ושיקר בנקודה מהותית. המערער טען כי בעדותו של האוס עולים סתירות ושקרים נוספים, כך שאין לבסס עליה ממצאים בהליך פלילי.

15. לשיטתו של המערער, הכרעת הדין אינה כוללת הסבר מדוע אימץ בית המשפט חלקים מסוימים בעדותה של ארוא בעוד שדחה חלקים אחרים. לחלופין טען המערער כי גם אם יוחלט לקבל חלק מעדותה של ארוא, מחומר הראיות עולה כי חלקו בפרשה הסתכם בכך שסיפק רעל לארוא בהתאם לבקשתה, ולכן יש להרשיעו לכל היותר בעבירה אחת של סיוע לניסיון לרצח חלף הרשעה כמבצע בצוותא בתשע עבירות של ניסיון לרצח.

16. לעניין העונש טען המערער כי בית משפט קמא שגה בכך שהטיל עליו עונש חמור מזה שהוטל על ארוא, חרף קביעתו כי חלקו היחסי של המערער לא חמור יותר מחלקה של ארוא, ואף לא ניתן לשלול שחלקה היה גדול יותר. על

כן, גם אם יקבע כי המערער שותף למעשים, ארוא היא זו שביקשה ממנו את הרעל והרעילה את המתלונן הלכה למעשה, והצדק מחייב אבחנה בין המעשים של השניים והקלה בעונשו.

תמצית טענות המשיבה

17. המשיבה מצידה סבורה כי רוב טענות ההגנה משיגות על קביעות שבעובדה ובמהימנות בהן ערכאת הערעור אינה נוהגת להתערב. צירוף הראיות נגד המערער אינו מותיר מקום לספק סביר באשר למעורבותו במעשים ולא הוצג טעם מהותי המצדיק את התערבותה של ערכאת ערעור. לשיטתה, בחינה מדוקדקת של חומר הראיות בכללותו מובילה למסקנות שונות ומעידה על מהימנות עיקר גרסתה של ארוא. על אף השינויים המסוימים בגרסתה, ארוא לא הפחיתה מאחריותה ומחלקה במעשים, ואלו מחזקים את מהימנותה ואת כנות גרסתה. הסתירות בגרסתה, אליהן התייחס בית המשפט בהכרעתו, אינן קשורות לליבת המעשה – מעורבותו של המערער בהרעלות. לעדותה של ארוא נמצאו חיזוקים בעדותו של האוס, בחלקים מגרסתו של המערער ובשקרו של המערער כפי שעלו מההסבר החלופי שהציג למעורבותו. לשיטתה, אין לתמוה על התפתחות גרסתה של ארוא שכן כפי שקבע גם בית משפט קמא, טבעי כי תרצה לצמצם בתחילה את מידת מעורבותה, ובהתאם להתקדמות החקירה היא חשפה בצורה מלאה את המעשים.

18. לשיטת המשיבה, דחיית הטענה כי המערער הינו הגורם היוזם והמשדל אינה מובילה למסקנה כי יש להרשיעו בעבירה אחת בלבד של ניסיון לרצח. מקביעותיו של בית משפט קמא עולה עניינו האישי של המערער במעשים והיותו מעודכן באופן תמידי במתרחש. כן נקבע כי המערער וארוא הגו יחד את הרעיון אך התפצלו ביחס לחלקם בביצוע, כך שהמערער סיפק את הרעל ואף נתן הוראות לגבי אופן ביצוע המעשים וארוא ביצעה אותם בפועל.

19. לבסוף טענה המשיבה כי אין להתערב בעונש שהוטל על המערער, שהולם את המעשים ואף מקל עם המערער בהתחשב בעונש שנגזר על ארוא, שהודתה במסגרת הסדר טיעון ולקחה אחריות על מעשה.

דיון והכרעה

20. אקדים ואומר כי לאחר בחינת טיעוני הצדדים בכתב ובעל פה, פרוטוקול הדיונים בבית משפט קמא ותיק המוצגים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערעור להידחות על שני חלקיו, כפי שיפורט להלן.

הערעור נגד הכרעת הדין

21. כלל ידוע הוא כי אין דרכה של ערכאת הערעור להתערב בממצאי עובדה ומהימנות שנקבעו על ידי הערכאה הדיונית, נוכח יתרונה של האחרונה בשל האפשרות להתרשם באופן בלתי אמצעי מהעדויות. לכלל זה נקבעו חריגים מצומצמים, למשל כאשר הממצאים שקבעה הערכאה הדיונית מושגים על שיקולים שבהגיון ושכל ישר, כאשר נפלה טעות ממשית ומהותית בהערכת הראיות, או כשלא ניתנה הדעת לסתירות מהותיות או לא ניתן משקל, במסגרת שיקולי

הערכת העדות, לגורמים רלוונטיים (ע"פ 9352/99 יומטוביאן נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(4) 632, 643-645 (2000); ע"פ 9216/03 אלרז נ' מדינת ישראל, בפסקה 14 (16.1.2006); ע"פ 8146/09 אבשלום נ' מדינת ישראל, בפסקאות 21-14 (8.9.2011)). בערעור שלפנינו, תוקף המערער בעיקרו של דבר את האמון שנתן בית משפט קמא בעדים שהעידו בפניו. לא מצאתי כי טענותיו מקימות עילה להתערבות בהערכות המהימנות ובמצאים שנקבעו על בסיס העדויות.

22. הנדבך המרכזי להרשעת המערער הוא עדותה של ארוא, כשלעדותה נמצא חיזוק בעדותו של האוס ובגרסתו של המערער עצמו. ארוא טענה כי ניהלה עם המערער רומן, שכלל גם יחסים אינטימיים. בחקירותיה ובעדותה בבית המשפט ארוא טענה כי ביקשה לפגוע במתלונן ולגרום לו לסבול בשל היחס המשפיל והאלימים שנהג כלפיה. היא שיתפה את המערער בתחושותיה, והוא הציע לה להרעיל את המתלונן וסיפק לה את הרעל, שנראה כמו גרגירים שחורים. לגרסתה של ארוא המערער אמר לה לטחון את הרעל ולהחדירו למזונו של המתלונן, הוא היה מעודכן באופן שוטף בדבר ההרעלות והופתע לגלות שלאחר המצב הקשה בו היה המתלונן הוא "יצא מזה", כלשונו. ארוא טענה כי המערער השמיע לה את דיסק הסחיטה על מנת שתשתף עמו פעולה בהרעלות. כמו כן העידה שהיתה בקשר רציף עם בחורה בשם אורלי שעבדה עם המערער, כשאורלי ידעה על סודותיה ועודדה אותה לתת למערער כסף משום שהיה נתון בחובות. לטענתה, לאחר שהתקיים עימות בינה לבין אורלי היא הבינה כי לא אורלי שוחחה עמה, אלא המערער שהתחזה לאורלי. כן העידה כי בשיחה עם האוס שנקלטה בהאזנת הסתר הכחישה בפניו שהמערער יזם והיה מעורב בהרעלות כדי לא לחשוף את הרומן שניהלה עמו.

23. בית המשפט עמד על תוכן העדות כמפורט לעיל וציין את התרשמותו שארוא היא בדרך כלל עדה מהימנה ומשתדלת לדייק בעובדות. בקביעת המהימנות ניתן משקל לכך שארוא חשפה גם את העובדה שניהלה קשר מיני אינטימי עם המערער, שהוא גיסה, חרף ההשלכות המשמעותיות שיש לדבר במגזר הערבי, בהיותה אישה מוסלמית, דתיה, נשואה, ואם לילדים. כן למד בית המשפט על מהימנות גרסתה מכך שהמערער קשר את עצמו באופן ברור לפרשה.

24. לא נעלם מעיני בית המשפט "כושר המשחק" של ארוא והאינטרס שלה להוכיח כי היא פעלה בהשפעת המערער על מנת שיוקל עונשה בערעור על גזר דינה. בשל דברים אלו סבר בית המשפט כי יש להתייחס בזהירות לעדותה, ובהמשך אף דחה את התזה שהציגה לפיה המערער הוא היוזם והכוח המניע מאחורי ההרעלות.

25. אין בידי לקבל את טענת המערער כי יש לדחות את עדותה של ארוא בכל הנוגע לכך שהמערער סיפק לה רעל והדריכה כיצד להשתמש בו, בשל דחיית גרסתה בדבר הדומיננטיות של המערער והקביעה כי האוס שידל אותה להציג גרסה זו. זאת מכיוון שבניגוד לטענת המערער, ארוא קשרה את שמו של המערער בפרשה, כמי שסיפק והביא לה את הרעל, כבר בשיחה שנקלטה בהאזנת הסתר (נ/1), שהתקיימה לפני החקירות במשטרה, ולא ניתן לומר כי האוס שידל אותה לטעון שהמערער הוא זה שסיפק את הרעל.

האוס העיד כי נודע לו במקרה על הקשר בין ארוא למערער, משני מסרונים שקיבל בטעות מהמערער והיו מיועדות לארוא, וכי הבין שארוא והמערער מרעילים את המתלונן לאחר שהמערער הראה לו שקית עם רעל ואמר

שהוא מוסר אותה לארוא. האוס טען כי דיבר עם ארוא ועם המערער מספר פעמים על הנושא. השיחה נ/1 נקלטה כאמור במסגרת האזנות הסתר שהתקין המתלונן לאחר שהחל לחשוד בארוא. בשיחה זו עם האוס הכחישה ארוא מכל וכל כי הייתה בקשר רומנטי עם המערער וטענה כי לא הוא יזם את ההרעלה. עם זאת עולה מדבריה כי המערער הוא זה שהביא לה את הרעל. אביא מקצת מחילופי הדברים בין ארוא להאוס בשיחה זו (נ/1, עמ' 9):

"ארוא: אני לא אומרת לך שהוא לא עזר לי, הוא עזר לי, אבל הוא נגע בי? הוא לא נגע בי! אתה משוגע?

...

ארוא: מה הוא קשור?! מה שהייתי מבקשת ממנו היה עושה לי, מבחינת הביא לי? כן הביא לי. בטוח הביא לי. מה קרה לך?! אתה יודע שהוא הביא לי ועזר לי"

האוס: אני יודע שהוא הביא לך ועזר לך הדבר הזה אני יודע אותו

ארוא: כן אתה היחידי שאתה יודע"

(הדגשה הוספה - ג'.ק.)

26. אם כן, המסקנה כי המערער הוא זה שסיפק לארוא את הרעל נתמכת בדברים שאמרה להאוס בהאזנת הסתר, עוד בטרם נפתחה חקירה משטרתית, ואין לומר, כטענת המערער, כי מקורם בשידול של האוס. כפי שציין בית משפט קמא, האוס משוכנע כי המערער הוא יוזם הרעיון והוא שב ואומר זאת לארוא, ויש בכך כדי לשדל אותה למסור גרסה מסוימת המטילה את עיקר האשם המוסרי על המערער. עם זאת, ארוא לא מקבלת את דבריו של האוס ומכחישה את היות המערער יוזם ההרעלות. לעומת זאת, היא לא מכחישה את עצם מעורבותו במעשים, ואומרת בעצמה ולא כתוצאה משידול כי המערער עזר לה וסיפק לה את הרעל.

27. זאת ועוד, איני סבור כי יש ללמוד מכך שארוא התכחשה בשיחה עם האוס לקשר הרומנטי ולהיות המערער יוזם האירועים כי היא שיקרה גם בנוגע לכך שהמערער סיפק לה את הרעל. לארוא היה אינטרס לשקר לאחיה על כך שניהלה רומן עם גיסה, על מנת שהדבר לא יחשף ברבים, וכך גם מסרה בחקירתה כשנשאלה מדוע אמרה בשיחתה עם האוס שהיא זו שיזמה את ההרעלות: " ... נהייתי האמא של האחים שלי, אז לא רציתי לאכזב אותם ומתוך כבוד לא רציתי להפסיד אותם ושהם יידעו שאני בקשר רומנטי עם ראמי (המערער - ג'.ק.), אני מאשרת שאמרתי זאת, לא רציתי שיידעו שהמטרה שלי ושל ראמי זה שנשאר ביחד" (ת/121, שורות 87-89). לעומת זאת, ארוא לא הסתירה את עצם ההרעלה, והיא והאוס דיברו עליה באופן ישיר. מתוכן השיחה ניתן להבין כי האוס היה מודע לכך שארוא והמערער מרעילים את המתלונן, שכן כפי שהוא העיד הוא ראה את המערער עם שקית רעל המיועדת לארוא. ארוא אמרה להאוס כי המערער סיפק לה את הרעל מבלי שידעה שהשיחה מוקלטת ובזמן שחשבה שההרעלה לא תחשף ותיחקר במשטרה (נ/1, עמ' 6 ו-9). בדיון קבע בית המשפט ממצאים על סמך חלק זה בעדותה של ארוא, תוך שהוא דוחה חלקים אחרים בעדותה להם לא מצא תימוכין, ועלה חשד ממשי כי נשמעו מפיה בעקבות שידול של האוס לטפול על המערער את עיקר האשמה.

28. כפי שנקבע בעבר, גם בדבריו של עד או נאשם דובר אמת ייתכנו שקרים וסתירות, ואין להסיק בהכרח שעיקר

העדות איננו אמת. "מסקנה זו נכונה ביתר שאת, מקום בו העדים הם שותפים לדבר עבירה, שכן אלו מבקשים, על דרך הכלל, למזער את חלקם בביצוע העבירות המשותפות, ומשום כך עדותם לא תשקף, תמיד, את האמת העובדתית בשלמותה" (ע"פ 2478/12 אגבריה נ' מדינת ישראל, בפסקה 17 (13.5.2015) (להלן: עניין אגבריה); וראו והשוו לע"פ 5825/97 שלום נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(2) 933, 950 (2001)). גם במצבים אלה רשאי בית המשפט, לאחר בחינה זהירה של העדות ובהינתן יסוד סביר לכך, לפצל את העדות ולאמץ את החלקים הראויים בה (ע"פ 6157/03 הוך נ' מדינת ישראל, בפסקה 14 (28.9.2005); ע"פ 9613/04 בן סימון נ' מדינת ישראל, בפסקה י"ד (4.9.2006); ע"פ 5633/12 ניימן נ' מדינת ישראל, בפסקה 34 (10.7.2013); עניין אגבריה, בפסקה 17). כפי שנפסק בעבר, פיצול עדות ייעשה תוך "היעזרות בראיות קבילות ואמינות אחרות או על פי הגיונם של דברים" (ע"פ 526/90 בלזר נ' מדינת ישראל, פ"ד מה(4), 133, 185-186 (1991); ע"פ 10152/17 מדינת ישראל נ' חטיב, בפסקה 17 (10.5.2018)), וכך עשה בית משפט קמא בענייננו. עדותה של ארוא לפיה המערער סיפק לה את הרעל נתמכת בדברים שאמרה להאוס, והשיחה נ/1 מחזקת את המסקנה כי הם לא נאמרו אך בשל שידול מצד האוס.

29. המערער חזר וטען בפנינו כי ארוא הציגה גרסה מתפתחת בה היא מקטינה את חלקה ומטילה את עיקר האשמה על המערער. עוד טען המערער לסתירות בגרסתה של ארוא ביחס למטרת ההרעלות, אם רצתה להביא למותו של המתלון או אם לאו; אם הפסיקה להרעיל את המתלון אחרי האשפוז ביום 25.11.2013, בו נשקפה סכנה לחייו (להלן: האשפוז הגדול); מספר הפעמים והאופן בו סיפק לה המערער את הרעל; ומספר הפעמים בהם הרעילה את המתלון. המערער הצביע על שקרים המחלישים את גרסתה של ארוא, למשל טענתה שיצרה קשר עם המערער ממספר טלפון סודי שלו כאשר פלטי ההתקשרויות ביניהם מראים שההתקשרויות בוצעו דווקא למספר הטלפון הגלוי שלו, וטענתה לפיה המערער התחזה לאורלי וכך הפעיל עליה לחץ להרעיל את המתלון, סיפור רווי פרטים שלא הוכח ואף לשיטת בית משפט קמא נשמע "מוזר והזוי".

30. בית המשפט היה ער לקיומם של סתירות ושקרים בעדותה של ארוא, למשל ביחס לשאלה אם רצתה להביא למותו של המתלון או אם לאו, או מספר הפעמים שארוא הרעילה את המתלון. בית המשפט קבע כי הסתירות אינן מצביעות בהכרח על פגמים במהימנותה של ארוא, אלא על מהלך רגיל של חקירה בה בתחילת הדרך הנאשם מכחיש הכל ואט אט חושף את מלוא חומרת מעשיו (פסקה 55 להכרעת הדין). ביחס לסתירה בדבר הצורה בה קיבלה מהמערער את הרעל, אם היה נתון בקופסה לבנה או שחורה, לא ייחס בית המשפט משמעות רבה וקבע שמדובר בפרטים טכניים ולא מהותיים.

31. לטעמי, חלק מהסתירות אכן נוגעות לפרטים טכניים, וגם אם ציין בית המשפט כי קיימים היבטים בהם הייתה סתירה מהותית או שלא ניתן לגביהם הסבר מספק – אם הייתה הרעלה נוספת אחרי האשפוז הגדול ושאלת מספר הטלפון הסלולרי של המערער אליו התקשרה ארוא – אין בכך כדי למנוע מבית המשפט לתת אמון בארוא, באשר הוא רשאי כאמור, לפלג את העדות, לברור מתוכה את גרעין האמת מבלי לתת אמון בחלקיה האחרים, זאת כל עוד יש להבחנה יסוד סביר. בית המשפט, אשר התרשם באופן ישיר מהעדה, קבע כי ארוא מסרה גרסה סדורה ועקבית למדי, והודעותיה במשטרה תואמות אחת את השנייה ואת עדותה בבית המשפט ברוב הפרטים המהותיים (פסקה 53 להכרעת הדין). אכן ארוא הכחישה בתחילת החקירה את המיוחס לה ורק באופן הדרגתי חשפה את פרטי המעשים ואת מידת מעורבותו של המערער. עם התקדמות החקירה ארוא מסרה פרטים נוספים בהתאם לשאלות שנשאלה, והודתה באופן מלא יותר במעשים. יש לזכור כי ארוא חשפה את פרטי הרומן עם המערער, את חלקה בהרעלות ואת רצונה לפגוע במתלון בידעה את המשמעויות הקשות הנלוות לכך, ויש בכך כדי להעיד על האותנטיות של גרסתה. הסתירות עליהן

הצביע המערער אין עומדות באמות המידה שהותו בפסיקה בעניין היקף ההתערבות המצומצם בממצאי עובדה ומהימנות שקבעה הערכאה הדיונית.

32. יתרה מזאת, רוב הסתירות הנטענות אין נוגעות לחלקו ולמעורבותו של המערער עצמו במעשים, ואין יורדות לשורשם של הדברים. בהקשר זה יש לציין את טענת המערער ביחס לסתירות במספר הפעמים שהמערער סיפק לארוא את הרעל: בחקירתה במשטרה מיום 18.2.2014, בה התוודתה לראשונה על ניסיון ההרעלה, ציינה ארוא כי קיבלה את הרעל מהמערער פעם אחת (ת/118, שורה 21-22); בחקירה האחרונה במשטרה מיום 11.3.2014 מסרה כי קיבלה את הרעל מספר פעמים, כל פעם כשהחומר נגמר (ת/122, שורות 43-44); ובעדותה בבית המשפט ציינה כי קיבלה את החומר בשלוש הזדמנויות (עמ' 134 לפרוטוקול, שורה 1). לטענת המערער היה על בית המשפט לראות בשינוי הגרסאות סתירה מהותית הפוגמת במהימנותה של ארוא. אין בידי לקבל טענה זו. אמנם בחקירה מיום 18.2.2014 בה התוודתה לראשונה על ההרעלה ארוא ציינה כי המערער הביא לה רעל פעם אחת והיא שמרה אותו בצד. עם זאת, כבר בעימות שנערך בין ארוא למערער ביום 24.2.2014, היא נשאלה על מספר הפעמים בהם המערער נתן לה את הרעל והשיבה כדלקמן:

"חוקר: כמה פעמים הוא נתן לך?

ארוא: אני יודעת? שלוש. הוא נתן לי אריזה ואני שמרתי אותה.

חוקר: לא שומע.

...

חוקר: הבנתי, כמה פעמים הוא נתן לך?

ארוא: שלוש..

חוקר: שלוש?

ארוא: אה, כן.

חוקר: שלוש לא זוכרת?

ארוא: לא זוכרת כמה הוא נתן"

(ת/5 עמ' 3, שורות 29-39, הדגשות הוספו - ג'.ק.).

כפי שעולה מהדברים, דומה כי ארוא לא זכרה את מספר הפעמים המדויק בהן המערער סיפק לה את הרעל, והדברים מתיישבים עם ההסבר שסיפקה במועד מאוחר, ולפיו המערער הביא לה את הרעל ב"מספר הזדמנויות". כך גם בסוף החקירה האחרונה, ארוא נשאלת כמה פעמים הביא לה המערער את הרעל ותשובתה הייתה "פעמיים?...". (ת/122, שורות 345-346). כשנשאלה בחקירתה הנגדית בבית המשפט הכיצד התבלבלה כל פעם בשאלה כמה פעמים נתן לה המערער את הרעל ענתה: "... גם בחקירות לא הבנתי כמה זה משמעותי, כמה זה חשוב, אני אמרתי

שראמי הביא את הרעל וזה היה ביוזמתו, כל פעם התבלבלתי ולא ידעתי מה פחות חשוב ומה יותר" (עמ' 176 לפרוטוקול, שורות 5-10). אם כן, ניתן לומר כי חוסר העקביות של ארוא בנקודה זו מקורו בחוסר זיכרון או חוסר הבנה של החשיבות שבדבר, ולא סתירה היורדת לשורשו של עניין.

בית המשפט קבע כי המערער סיפק לארוא רעל שלוש פעמים (פסקה 97 להכרעת הדין). ייתכן כי בקביעה זו נתפס לכלל טעות, שכן ארוא העידה שהמערער סיפק לה חומר שלוש פעמים, אך בפעם השנייה המערער הביא לה כדור והיא החזירה לו אותו (עמ' 134 לפרוטוקול, שורות 1-3, וראו גם עמ' 146 לפרוטוקול). גם המשיבה ציינה בדיון שהתקיים לפנינו (פרוטוקול הדיון מיום 15.1.2018, עמ' 8) כי היא מסכימה שיש בכך טעות מסוימת. מכל מקום, בהינתן גרסתה הבסיסית והעקבית של ארוא לפיה המערער סיפק לה את הרעל לפחות פעם אחת, גרסה שנמצאה לה תימוכין בחומר הראיות ובשיחה עם האוס בהאזנת הסתר, איני סבור כי הסתירה בנוגע למספר הפעמים שהמערער סיפק לה את הרעל היא בעלת משקל מכריע עד כדי שלילת אמינותה. על כן, לא מצאתי להתערב בהערכת בית המשפט את מהימנות גרסתה של ארוא, ובממצאים שביסס על עדותה.

33. זה המקום להזכיר כי לשם הרשעת המערער בניסיון לרצח לא די בעדותה של ארוא, שותפתו לעבירה, ובהתאם לסעיף 54 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 נדרש כי בחומר הראיות יימצא "דבר לחיזוקה". הפסיקה הוסיפה כללים בעניין עדות שותף, וקבעה תחילה כלל האוסר על שותף שהועמד לדין בכתב אישום נפרד להעיד נגד שותפו בטרם הסתיים משפטו-שלו (ע"פ 194/75 קינזי נ' מדינת ישראל, פ"ד ל(2) 477 (1976)). הלכה זו בוטלה בבג"ץ 11339/05 מדינת ישראל נ' בית המשפט המחוזי באר שבע, פ"ד סא(3) 93 (2006), ונקבע בדעת הרוב כי על דרך הכלל לא תהיה מניעה להעיד את השותף גם כשמשפטו תלוי ועומד. בהמשך קבע חברי השופט נ' הנדל, כי התוספת הראייתית הדרושה לעדות זו נעה בין תוספת מסוג חיזוק לסיוע, זאת, בין היתר בשל החשש שאי הוודאות מכך שטרם הסתיים משפטו של העד עלולה להשפיע על תוכן עדותו (עפ"א 6325/11 פחימה נ' מדינת ישראל (11.12.2012), וראו גם בעניין אגבריה, בפסקה 24).

34. בענייננו, ארוא הורשעה על פי הודאתה בהסדר טיעון ועונשה נגזר לפני שהעידה במשפטו של המערער. עם זאת, בית משפט קמא קבע כי לארוא אינטרס להטיל את היוזמה ואת הדומיננטיות על המערער, בשל טענותיה בערעור על גזר דינה שהיה תלוי ועומד (פסקה 54 להכרעת הדין), וכי יש להתייחס לעדותה בזירות (פסקה 59 להכרעת הדין). נוכח קביעות אלו ומבלי לקבוע מסמרות בסוגיה, נכון אני לקבל את טענת המערער כי במקרה דנן נדרשת ראיית חיזוק מוגברת לעדותה של ארוא, שכן "מקום בו יהא לבית המשפט, על יסוד התרשמותו מהעד השותף, מדבריו ומיתר הנסיבות, בסיס לחשש כי לעד הניצב בפניו אינטרס חזק במיוחד להפיל את שותפו ולמסור גרסה מוטעה, רשאי הוא לקבוע רף גבוה לדרישת החיזוק ובנקודה זו אפשר ולא יהיה המרחק בין דרישת החיזוק לבין דרישת הסיוע כה רב" (ע"פ 7758/04 עבד אלקאדר נ' מדינת ישראל (19.7.2007)).

35. ואכן, הרשעתו של המערער אינה עומדת על עדותה של ארוא לבדה, ובית המשפט מצא חיזוק לעדותה ואף "יותר מכך" בעדותו של האוס ובגרסתו של המערער (פסקה 104 להכרעת הדין). בית המשפט עמד בהרחבה על ההסבר החלופי שהציג המערער למעורבותו, על טענות כבושות שהעלה או על הסברים חסרי היגיון או שאינם עולים בקנה אחד עם הממצאים הקיימים (פסקאות 66-81 להכרעת הדין). על סמך שקרים וסתירות שעלו מגרסתו קבע בית המשפט כי המערער הוא עד מניפולטיבי, מתוחכם, העושה הכל כדי להרחיק עצמו מההרעלות ומסתיר את האמת (פסקאות 64 ו-82 להכרעת הדין). לא אחזור על הדברים אך אעמוד על מספר היבטים בגרסת המערער המחזקים קביעה זו וקושרים את המערער למעשים:

א. המערער הודה בכך שניהל קשר עם ארוא, אותו ניסה להסתיר "כי אצלנו הקשר הזה זה יהרג ולא יעבור במגזר שלנו" (עמ' 192 לפרוטוקול) ושארוא הייתה מספרת לו כי המתלון משפיל אותה ומכה אותה (עמ' 192-193 לפרוטוקול). המערער הכחיש במהלך חקירתו (ת/א', שורות 12-21) ובעדותו בבית המשפט כי היה מגע גופני אינטימי בינו לבין ארוא (עמ' 216 לפרוטוקול), והכחיש כל קשר לשיחה ארוטית (עמ' 199 ו-עמ' 229 לפרוטוקול) שהוקלטה בהאזנת סתר שארוא נשמעת בה אומרת "ראמי אהובי" (ת/א' 123ב' ו-ת/א' 24ב'). ארוא מצידה העידה כי הקשר כלל יחסים אינטימיים (עמ' 163 לפרוטוקול). המערער נשאל מדוע ארוא הייתה צריכה לספר דווקא על הקשר המיני שהיה ביניהם, בהתחשב בהשלכות שיש לכך במגזר הערבי, כאשר אם רק הייתה רוצה לשוות נופך של אמינות לגרסתה, היא הייתה יכולה להגיד שהייתה רק מאוהבת במערער ומוכנה לעשות הכל כדי לרצות. המערער לא השיב על כך תשובה ברורה (עמ' 216-217 לפרוטוקול). כטענת המשיבה, אף אני סבור כי הכחשת הקשר המיני על ידי המערער פועלת לחובתו, כשקיומו יכול דווקא להצביע על אינטרס ומוטיבציה שלו בהרעלות.

ב. המערער הכחיש כי תכנן יחד עם ארוא לחסל את המתלון, כי רצה במותו או כי סיפק לארוא רעל, אך אישר כבר בחקירותיו במשטרה כי ארוא ביקשה ממנו להביא משהו שיעזור לה לחסל את המתלון, וכי לאחר שהתעקשה ו"נדנדה לו" הוא הביא לה שני כדורים לבנים מסוג אקסטזי, כשהמסירה התבצעה ברחוב, כשהיו אחד מול רכבו של האחר (ת/א' 2, עמ' 3-4, ת/א' 3, עמ' 3 שורות 66-70). מנגד, במהלך העימות עם ארוא במשטרה, טען המערער כי לא ידע על ההרעלות בזמן אמת, ונדע לו עליהן רק כשהפרשה נחשפה בפומבי (ת/א' 5). בבית המשפט, טען המערער כי ארוא ביקשה ממנו שיביא לה סם (להבדיל מרעל) כדי להמית את המתלון (עמ' 194 לפרוטוקול), וכשנתן לה את כדורי האקסטזי גם אמר לה "קחי את זה זה יעשה את מה שאת רוצה לעשות, את רוצה שזה ימית אותו ויפגע בו, בבקשה" (עמ' 222 לפרוטוקול). הגרסה שהציג המערער תומכת בגרסתה של ארוא, כפי שמסרה בחקירתה במשטרה (ת/א' 118, עמ' 2, שורות 31-32), בעימות עם המערער (ת/א' 5, עמ' 3-4), ובעדותה בבית המשפט, לפיה המערער סיפק לה את הרעל והעביר לה אותו ברחוב: "היינו נפגשים כל אחד באוטו שלו והיה נותן לי את החומר ואני הייתי נוסעת" (עמ' 136 לפרוטוקול, וראו גם בעמ' 164). כמו כן ארוא אישרה כי המערער סיפק לה סם בנוסף לכך שסיפק לה רעל (אך טענה כי היה זה LSD ולא אקסטזי, ת/א' 122, עמ' 11, שורות 340-350).

ג. האוס העיד כי יום אחד המערער הראה לו שקית ואמר שיש בה רעל ושהוא מוסר אותה לארוא. אחרי שהמתלון אושפז, הבין האוס כי הרעל נועד להרעיל את המתלון (עמ' 25 לפרוטוקול). בהמשך שינה האוס מגרסתו וטען כי המערער אמר שהוא נותן את השקית עם הרעל לארוא כדי לתת את זה למתלון (עמ' 59-60 לפרוטוקול). המערער העיד גם הוא על המפגש אך טען כי האוס הוא זה שהראה לו את הרעל: "אמר לי זה הרעל שארוא משתמשת בו כדי לחסל את לואי (המתלון - ג'.ק.) ואמרתי לו קח את זה ועוף מפה אני לא רוצה לראות את הפרצוף שלך יותר" (עמ' 199 לפרוטוקול). כשנשאל המערער מדוע לא דיווח על כך כבר בחקירתו הראשונה במשטרה לא הייתה בפיו תשובה של ממש (עמ' 226 לפרוטוקול). בחקירתו השנייה במשטרה, סיפר המערער כי האוס הראה לו שקית עם כדורים שחורים (ת/א' 8-9, ת/א' 3 שורה 89). גם ארוא בחקירתה תיארה חומר שנראה כמו גרגירים קטנים שחורים (למשל ב-ת/א' 119, שורות 194-199; עמ' 176 לפרוטוקול, שורות 14-15; ובעימות ת/א' 5, בעמ' 3 שורות 24-28).

במעשים. לא בכדי קבע בית המשפט כי "זהו חלק מהתחכום והמניפולטיביות בעדותו של הנאשם (המערער - ג'.ק.). הוא אינו בודה דברים סתם אלא מעגן את שקריו בדברים שהיו במציאות..." (פסקה 90 להכרעת הדין). המערער הציג גרסה קרובה ודומה לגרסאות שהציגו ארוא והאוס בעדויותיהם, כשבגרסה זו הוא מבקש להציג הסבר תמים שמנקה אותו מאשם וממעורבות ישירה בהרעלות: לטענתו, ארוא אכן ביקשה ממנו חומר שיחסל את המתלונן, אך הוא סיפק לה סם ולא רעל; המערער מאשר כי התקיים מפגש עם האוס בו ראה שקית עם רעל, אך טען כי היה זה האוס שהראה לו את השקית ולא להפך. כמו כן, קיים דמיון רב באופן בו תיארו ארוא והמערער את צורת הרעל והאופן בו העבירו אותו ביניהם (כשלישית המערער כאמור, הוא העביר לה סם). הסבריו של המערער לכך שלא דיווח למשטרה על הניסיון של ארוא והאוס להרעיל את המתלונן בגלל עבודתו בשירות הביטחון, או טענתו כי יעץ להם כל הזמן להתלונן במשטרה על האלימות של המתלונן, אינם עולים בקנה אחד עם השכל הישר ועם הראיות (ראו בפסקאות 80-81 להכרעת הדין). על טקטיקת ההגנה מהסוג בה בחר המערער, נאמר כי היא "אריגת מעטפת כזב יפה למראה מסביב לגרעין עובדתי צר. הגרעין הוא גרעין אמת. על כן שתול הוא על פלגי המציאות. על גבו מורכבת בתחכום מעטפת הכזב. מעטפת הכזב יונקת מגרעין האמת ונבנית ממנה. המתבונן, התבוננות שטחית, ילך שבי אחרי ייצור זה שנבנה "לתפארה", ולא יבחין ב"טרמפ" שתפס הכזב על גבי האמת..." (ת"פ (מחוזי-ים) 305/93 מדינת ישראל נ' דרעי, בפסקה 5 (17.3.1999)), והדברים יפים לענייננו. דומה כי המערער נאחז בדברים שקרו במציאות ומסלף אותם לפי צרכיו, על מנת ליצור גרסה המזכה אותו מכל אשם. בדיון דחה בית משפט קמא גרסתו זו.

37. לקראת סיום חלק זה של הדיון יש להזכיר כי המערער טען גם נגד האמון שנתן בית המשפט בעדותו של האוס, בהיותו בעל אינטרס להקטין את חלקה של ארוא אחותו ואת חלקו שלו בפרשה, ומכיוון שניסה להפליל את המערער בשיחה בהאזנת הסתר ובתרגיל החקירה. איני מוצא להרחיב בנושא זה ובסתירות הנטענות בגרסתו של האוס, ואעיר אך בקצרה לעניין זה. בית משפט עמד על כך שהאוס שיקר בנקודה מהותית ו"שינה מגרסתו פעם אחר פעם": בחקירתו הראשונה במשטרה ובעדותו בבית המשפט טען האוס כי המערער הראה לו את הרעל שהתכוון להביא לארוא ולא ציין עבור מי הוא מיועד, בעוד שבחקירה השנייה במשטרה ובהמשך עדותו בבית המשפט אמר האוס שהמערער אמר לו שהוא נותן לארוא את הרעל על מנת שתיתן אותו למתלונן (פסקה 61 להכרעת הדין). בית המשפט סבר כי המערער אכן אמר להאוס שהרעל מיועד למתלונן, אך האוס שיקר בנוגע לכך בחקירתו הראשונה במשטרה ובתחילת עדותו כדי להסתיר את העובדה שידע על ההרעלה ולא דיווח למשטרה. הסבר זה מקובל עלי בעיקרו. עניין נוסף הקשור בקביעת מהימנותו של האוס נובע מקביעת בית המשפט כי האוס שידל לכאורה את ארוא להפליל את המערער ולהאדיר את חלקו. למרות הקביעה דן, אין בה כדי לשלול את הממצאים שביסס בית משפט קמא על סמך עדותו של האוס, שכן הם גובו בראיות אחרות או בגרסתו של המערער עצמו. כך בעניין השקית עם הרעל, עליה פרטתי לעיל, וכך בעניין המסרונים שקיבל מהמערער, אותם הזכיר בשיחה שנקלטה בהאזנת סתר (נ/1, בעמ' 7-8). לסיכום, לא מצאתי כי יש ממש בטענות המערער לעניין מהימנותו של האוס, ואין הן מקימות עילה להתערבות בקביעותיו של בית משפט קמא.

38. לסיכום הדברים עד כה, לא הוכחה עילה להתערבותנו בקביעות המהימנות והממצאים שקבע בית משפט קמא על בסיס העדויות (פרט למספר הפעמים בהם סיפק המערער לארוא בפועל את הרעל). עדותה של ארוא, שנמצאה בעיקרה מהימנה, נתמכת בגרסאותיהם של האוס ושל המערער והן מהוות חיזוקים מוגברים להרשעתו. יתרה מכך, עדותו של האוס לפיה המערער הראה לו את הרעל שהוא מוסר לארוא היא עדות עצמאית ומסבכת העולה אף כדי סיוע. מכל מקום, לעדויות נמצאה התוספת הראייתית הדרושה לצורך הרשעתו של המערער, ודין טענותיו בעניין זה להידחות.

39. לטענת המערער, גם אם ניתן לפצל את עדותה של ארוא ולתת אמון בדבריה, עדותה היא לאקונית ועמומה ולא מפרטת את חלקו של המערער ביחס לכל הרעלה והרעלה. לפיכך, אף אם מקבלים את דבריה, אין להרשיעו כמבצע בצוותא בתשע עבירות של ניסיון לרצח אלא בעבירה אחת של סיוע לניסיון לרצח.

בהקשר זה חוזר המערער על הטענות לחוסר עקביות ולסתירות בעדותה של ארוא ביחס למספר הפעמים שהרעילה את המתלונן, מספר הפעמים שסיפק לה רעל והשגיאה העובדתית של בית משפט קמא בקבעו כי המערער סיפק לה את הרעל בשלוש הזדמנויות שונות. עוד טוען המערער כי לא ניתן להרשיעו בתשע עבירות על סמך מספר אשפוזיו של המתלונן, כאשר גם בעניין זה גרסתה של ארוא אינה עקבית משטענה בחקירתה כי היו מקרים בהם המתלונן סבל מתסמיני הרעלה למרות שלא היא זו שהרעילה אותו. לשיטתו, כשם שקבע בית המשפט כי קיים ספק סביר בטענות ארוא בדבר היוזמה והדומיננטיות של המערער, היה עליו לדחות גם את הטענות לפיהן הוא סיפק לה את הרעל בשלוש הזדמנויות, הדריך אותה כיצד להשתמש ברעל וידע על כל הרעלה עובר להתרחשותה ולאחריה. כפי שעולה גם מהאזנת הסתר ומעדותו של האוס, חלקו של המערער הסתכם בהספקת הרעל לבקשתה של ארוא ולא מעבר לכך, ועל כן יש להרשיעו לכל היותר בעבירה של סיוע לניסיון לרצח.

40. הפסיקה עסקה בהרחבה בהבחנה בין המבצע בצוותא לבין המסייע לביצוע העבירה, ולא אחזור אלא על עיקרי הדברים. למבצע בצוותא, לעומת המסייע, חלק ישיר ומהותי בביצוע המעשים הדרושים להגשמת התוכנית הפלילית, ותרומתו לעבירה היא פנימית (ע"פ 4389/93 מרדכי נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(3) 239, 250-251 (1996); ע"פ 2796/95 פלונים נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(3) 388 (1997)). היסוד הנפשי הנדרש מהמבצע בצוותא זהה ליסוד הנדרש בעבירה העיקרית, ובנוסף נדרשת מודעות לביצוע הפעולה בצוותא. מבחינת היסוד העובדתי, אין הכרח כי המבצע בצוותא ישלים לבדו את כל רכיבי ההתנהגות הפלילית או כי יבצע "עשייה פיזית" של מעשה העבירה, וחלקו יכול לבוא לידי ביטוי בתכנון הביצוע ובניהולו (ע"פ 2592/15 פלונים נ' מדינת ישראל, בפסקה 14 ובאסמכתאות המובאות שם (6.7.2016), ולהרחבה ראו גם ע"פ 2247/10 ימיני נ' מדינת ישראל, בפסקה 22 (12.1.2011); ע"פ 4186/13 ע'נאים נ' מדינת ישראל, בפסקאות מ"א-מ"ה (13.4.2015)).

41. בענייננו, קשה להלום את טענת המערער כי חלקו עולה אך כדי סיוע למעשים. בית משפט קמא קיבל את עדותה של ארוא, בה חזרה על גרסתה בחקירתה במשטרה, לפיה המערער אמר לה לטחון את הרעל ולשים אותו באוכל של המתלונן (ת/122, שורות 50-51): "(המערער - ג'.ק.) לא אמר לי בכמויות כמה לשים, אבל אמר לי תהיה נדיבה בכל פעם" (עמ' 134 לפרוטוקול, שורות 9-10); "כל פעם ששמתי רעל ראמי (המערער - ג'.ק.) ידע. זה היה ביוזמה שלו" (עמ' 136 לפרוטוקול, שורה 16; עמ' 143 לפרוטוקול, שורה 1 וגם ת/122, שורות 89-90). ארוא העידה כי "...לא שמתי על דעת עצמי, אלא כל דבר הייתי מתייעצת עם ראמי מה לשים ואיך לשים" (עמ' 155 לפרוטוקול, שורות 1-2) וכי היא הייתה מעדכנת אותו על התסמינים הרפואיים שחוזה המתלונן (עמ' 134 לפרוטוקול, שורות 29-32; ת/122, עמ' 4-5). ארוא אף ציינה כי "בפעם אחרונה לפני שידעתי את המצב של לואי (המתלונן - ג'.ק.) ראמי ידע לפני... הוא אמר שיש לו איזה חבר בטיפול נמרץ ושהוא עדכן אותו מה המצב של לואי" (עמ' 136 לפרוטוקול, שורות 19-23).

42. בית המשפט קבע כממצא עובדתי כי המערער הדריך את ארוא כיצד לטחון את הרעל ולהכניסו באוכל ובשתייה

של המתלונן וכי הוא היה שותפה בכל הרעלה. גם בקביעות אלה, הנשענות על האמון שנתן בעדותה של ארוא, אין דרכה של ערכאת ערעור להתערב.

אמנם בית המשפט דחה את החלק בעדותה של ארוא המייחס למערער את היוזמה והדומיננטיות במעשים, אך אין בכך כדי להפחית מחלקו וממערבותו עד כדי קביעה כי הוא סיפק את הרעל ותו לא. המערער קיים קשר רומנטי אינטנסיבי עם ארוא אך הכחיש קיומו של קשר אינטימי, בניגוד לטענתה של ארוא. לא למותר להזכיר בהקשר זה את קביעתו העובדתית של בית משפט קמא, כי המערער שלח את ש' לפתות את המתלונן ולהקליט את "דיסק הסחיטה" מושא האישום הראשון בכתב האישום. בית המשפט דחה את גרסתו של המערער בעניין זה וקיבל את עדויותיהם המצטברות והמהימנות של ש', המתלונן, וחברו בילאל שהשתתף במעשה הפיתוי. יש בדברים כדי להצביע על עניין אישי של המערער ביחסים בין ארוא למתלונן ועל מוטיבציה בהרעלות. זאת ועוד, המערער לא הכחיש כי היה מודע לניסיונות של ארוא לפגוע במתלונן, אך בחקירתו במשטרה (ת/3, שורות 36-39) ובעימות עם ארוא (ת/5, עמ' 10, שורות 10-15) הכחיש כי ידע בזמן אמת כי היא מרעילה את המתלונן, שינה מגרסתו זו בעדותו, ואישר שהבין שהיא זו העומדת מאחורי ההרעלות (עמ' 195 לפרוטוקול, שורות 3-4).

43. כל אלה, תומכים בהחלטתו של בית משפט קמא לאמץ את גרסתה של ארוא לפיה חלקו של המערער היה מעבר להספקת רעל כמפורט לעיל. כמו כן, על אף הקושי המסויים בגרסתה בעניין מועד ההרעלה האחרונה ומספר הפעמים בהם הרעילה את המתלונן (בחקירותיה הראשונות ציינה כי הרעילה את המתלונן 3-4 פעמים ורק בהמשך טענה כי היו יותר הרעלות "לא יכולה להגיד אם זה 10 או 20 פעמים" [ת/122, שורה 366]), בעדותה בבית המשפט ציינה כי הודתה בכתב האישום שלה בחמישה אירועים ו-"כל פעם שהמתלונן הגיע לבית החולים היה כתוצאה מההרעלה" (עמ' 137 לפרוטוקול, שורות 31-32). כפי שכבר צוין, הסתירות בעניין זה כמו גם טענתה בחקירה כי היו מקרים שהמתלונן לקה בתסמינים על אף שלא הרעילה אותו (ת/122א, עמ' 51-53) נבעו מרצון לצמצם מחלקה במעשים, ולא שוללות את המהימנות שייחס לה בית משפט קמא. על כן, אין להתערב בקביעה כי ארוא הרעילה את המערער לפחות בתשעת המקרים המתוארים בכתב האישום ובהם אושפז, וכי חלקו של המערער היה מהותי ופנימי לביצוע המעשים כך שיש לראותו כמבצע בצוותא בתשע עבירות לניסיון לרצח.

הערעור על גזר הדין

44. בחלקו האחרון של הערעור הלין המערער על עונש המאסר שהושת עליו, כשלשיטתו, השוואת חלקו במעשים לזה של ארוא, שיקולי צדק ונסיבותיו האישיות מצדיקים כולם להפחית מעונשו. כזכור, נקודת המוצא היא כי ערכאת הערעור לא מתערבת בחומרת העונש שקבעה הערכאה הדיונית אלא במקרים חריגים (ע"פ 3091/08 טרייגר נ' מדינת ישראל, בפסקה 11 (29.1.2009); ע"פ 9308/12 עיסא נ' מדינת ישראל, בפסקה 90 (30.7.2015)). בהתאם, לא מצאתי כי יש מקום להתערבותנו בעונש שהושת על המערער.

45. אין צורך להכביר במילים על החומרה הרבה בעבירת ניסיון לרצח והערך המוגן והחשוב מכל העומד בבסיסה. בית משפט קמא עמד על הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות: התכנון המוקדם והתחכום שבמעשים, מסכת האירועים שנמשכה זמן רב מבלי שהרופאים הצליחו להבין שמדובר בהרעלה, הנזק שנגרם למתלונן, וחלקו של המערער במעשים עליו עמדתי בהרחבה לעיל. מתחם העונש ביחס לתשע העבירות של ניסיון לרצח הועמד על 8 עד 15 שנות מאסר,

ובתחשב בנסיבותיו האישיות, לרבות העדר עבר פלילי ותרומתו החיובית למדינה ולחברה, נגזר עונשו של המערער ל-10.5 שנות מאסר.

46. נזכיר כי ארוא הורשעה על פי הודאתה בכתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון בעבירה אחת של ניסיון לרצח ובארבעה מקרים של חבלה וסיכון חיים באמצעות רעל מסוכן, ונגזרו עליה 9.5 שנות מאסר. כפי שציין בית משפט קמא, עונשה של ארוא נגזר לפי הודאתה בעבירות קלות יותר, במספר מקרים מועט יותר, ובהתחשב בחלקה המופחת במעשים, כיוון שהמערער הוצג כמי שהיה דומיננטי ויזם את ההרעלות. לעומת זאת, לאחר שמיעת הראיות בפני בית משפט קמא נקבעה מסכת עובדתית שונה מזו שעל בסיסה נגזר דינה של ארוא, ולו הדברים היו עומדים בפני בית המשפט שגזר את דינה, היה עונשה שונה וחמור יותר. אמנם בית משפט קמא ציין כי ייתכן שחלקה המוסרי והמעשי של ארוא חמור מזה של המערער, אך הוא לא מיצה עימו את הדין והעונש שקבע עומד בחלקו התחתון של המתחם. בסופו של יום, הנני סבור כי העונש שהושת על המערער הולם את העבירות בהן הורשע, מביא לידי ביטוי את ההתחשבות בעונש שנגזר על ארוא ואת הנסיבות לקולא בעניינו של המערער, ואינו סוטה ממדיניות הענישה הנוהגת באופן המקיים עילה להתערבותנו.

סוף דבר

47. לאור כל האמור לעיל, אציע לחבריי כי נדחה את הערעור על שני חלקיו.

ש ו פ ט

השופט נ' הנדל:

אני מסכים.

ש ו פ ט

השופט א' שהם:

אני מסכים.

ש ו פ ט
עמוד 16

לפיכך הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט ג' קרא.

ניתן היום, ח' בתמוז התשע"ח (21.6.2018).

שופט

שופט

שופט
